

Voorbij de zure appel.

**Toe naar een duurzaam,
toegankelijk en betaalbaar
sociaal domein.**

Hoofdstuk 1: Inleiding

De gemeente Oude IJsselstreek heeft per 1 januari 2015 nieuwe taken gekregen in het sociaal domein. Hiermee is zij verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet. Een mooie en verantwoordelijke klus, waarin de gemeente écht wat voor haar inwoners kan betekenen. Maar tegelijk een moeilijke opgave, omdat de kosten van de zorg de afgelopen jaren sterk zijn gestegen, terwijl de budgetten zijn gedaald en de komende jaren alleen maar verder zullen dalen.

De opdracht die de gemeentes vanuit het Rijk hebben gekregen, is om ondersteuning, hulp en zorg voor haar inwoners te organiseren, met een verlaagd budget. Meer doen met minder geld, dus. Dat betekent dat het niet mogelijk is om het huidige beleid ongewijzigd voort te zetten. Het moet anders en de kaasschaaf-methode voldoet niet langer. Er moeten fundamentele keuzes gemaakt worden. En die zullen pijn doen. Het sociaal domein moet zo worden ingericht, dat voorzieningen beschikbaar blijven voor de inwoners die hun problemen niet zelf en niet met hulp van hun omgeving kunnen oplossen en voor die inwoner die het echt niet zelf kan betalen.

Dit vraagt niet alleen om een verandering van de voorzieningen, maar ook een verandering van mentaliteit. Niet alleen bij de inwoner die om hulp vraagt, maar ook bij de hulpverleners, de zorgprofessionals, de leveranciers, het bestuur en de ambtenaren. Er is een cultuurverandering noodzakelijk waarbij inwoners doen wat ze zelf kunnen en professionals ondersteuning bieden waar dat écht nodig is.

Om grip te krijgen op haar nieuwe taken, heeft Oude IJsselstreek in de zomer van 2014 door middel van sessies Group Model Building in kaart gebracht waarom systemen in het sociaal domein werken, zoals ze werken. In het figuur hiernaast staan de belangrijkste resultaten beschreven.

GMB		
Wmo-AWBZ	Participatie	Jeugd
Afhankelijkheid Zelfstandigheid Zichtbaarheid Verzorgingsstaat Bedrijfsbelangen Verantwoording	Ondernemersrisico Arbeid loont Eigenwaarde Maatwerk	Labelen kinderen Aanbod creëert vraag Gewennen aan perfectie Perfectie/angst samenleving

Deze kennis is meegenomen in het beleidsplan 'Samen, voor elkaar.' (14ini02552, september 2014)) en uitvoeringsplan : 'Samen, voor elkaar' (14ini02828, oktober 2015). Centraal hierin zijn het loslaten van de oude werkwijze. Op beleidsniveau middels proefsituaties verandering initiëren en in de uitvoering werken met maatwerk, op basis van de leidende principes.

Leidende principes	
Beleidsplan	Uitvoeringsplan
1. Voorkomen is beter dan genezen. 2. Verantwoordelijk voor het eigen leven. 3. Voor wat hoort wat. 4. De vraag staat centraal, niet het aanbod. 5. Zo licht als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk. 6. Een leven lang leren. 7. Korte lijnen en daadkracht. 8. Afstemmen. 9. Resultaat telt. 10. De vorm van hulp en ondersteuning is aanpasbaar. 11. Een zachte landing en continuïteit van zorg. 12. Lokaal waar kan, regionaal waar dat beter is.	a. Preventie is de kapstok, maar houd oplossingsgeld in je zak. b. Snel inzetten bij 1 ^e signalen c. Zet in op kansrijke zaken. d. Wortel, niet stok. e. Kwartaallijkse monitoring.

De keuzes die de gemeente hiermee heeft gemaakt, hebben hun vruchten afgeworpen. Bij de transitie van taken per 1 januari 2015 zijn er geen inwoners tussen wal en schip gekomen. Ook is de gemeente in het eerste half jaar niet geconfronteerd met vermijdbare incidenten ('geen brokken'). Financieel zijn er voor 2015 forse overschrijdingen, maar volgens de huidige prognose niet meer dan het bedrag dat daarvoor gereserveerd was.

Ondanks het (relatieve) succes van het eerste half jaar is er voldoende reden tot ernstige bezorgdheid. Uit de mei-circulaire blijkt dat de gemeente Oude IJsselstreek de komende jaren fors minder middelen vanuit het rijk krijgt. Daarnaast heeft een grote groep inwoners hulp en zorg ontvangen op grond van een overgangsregeling waarbij zorg die in 2014 werd verleend in 2015 werd gecontinueerd. Deze groep zal de effecten van de decentralisaties pas vanaf 1 januari 2016 merken. Ook is het afgelopen jaar gebleken dat niet alle leveranciers in staat zijn om maatwerk te leveren, binnen de leidende principes van Oude IJsselstreek.

Dit maakt dat het sociaal domein opnieuw moet worden ingericht. Op een dusdanige manier, dat ondersteuning, hulp en zorg toegankelijk en betaalbaar blijft voor onze inwoners. Niet alleen in 2016, maar ook voor de jaren daarna. Dat betekent dat er nu keuzes gemaakt moeten worden en ingrepen gedaan moeten worden die gevoeld zullen worden. Maar dat we daardoor wel in één keer door de zure appel heen bijten.

Uitgangspunten:

- Duurzaam
- Betaalbaar
- Toegankelijk
- Zorgvuldig ingevoerd

In deze nota wordt allereerst het financiële kader geschetst. Daarna worden een zestal maatregelen beschreven, om het sociaal domein toekomstbestendig in te richten. Deze nota is daarmee een verdere uitwerking van de memo 'Besparingen in het sociaal domein' (15ini01524) en de nota 'Voorstellen beperking van de kosten in het sociaal domein' (15ini01740).

De maatregelen zijn uitgewerkt in een overzicht 'door te voeren besparingen' in hoofdstuk 3. De besparingen die in dit overzicht zijn opgenomen, zijn stuk voor stuk uitgewerkt in de bijlage. Deze besparingen samen maken dat het financiële kader uit hoofdstuk 2 sluitend is. Schuiven tussen posten kan, maar in beperkte mate. Ruimte die gemaakt wordt door een bepaalde besparing niet uit te voeren, moet worden opgevangen op een andere plek binnen het sociaal domein en gaat daar direct ten koste van.

Hoofdstuk 2: Financieel kader

De gemeente Oude IJsselstreek heeft vanuit de rijksmiddelen € 41,7 miljoen voor het sociaal domein, in 2015. Daarnaast is er een reservering van € 2,2 miljoen. Dat betekent het totale beschikbare bedrag voor 2015 € 43,9 miljoen bedraagt.

Het jaar 2015 is een overgangsjaar. Bij de overdracht van taken heeft het rijk de gemeente opdracht gegeven om voor de groep inwoners die in 2014 al hulp ontvingen (jeugd en AWBZ) de zorg en zorgleverancier te continueren. De raad heeft deze opdracht doorvertaald in het leidende principe: 'Een zachte landing en continuïteit van zorg.' Deze transitie heeft extra middelen gekost, middelen waarvoor in 2014 was gereserveerd.

Hetzelfde geldt voor het opbouwen van de nieuwe organisatie, die uitvoer moet geven aan onze taken in het sociaal domein. In 2015 is veel tijd geïnvesteerd in het opbouwen van de nieuwe organisatie. Nieuwe medewerkers, nieuwe taakvelden, nieuwe werkprocessen, nieuwe ICT en dergelijke.

Daarnaast is al in 2014 en 2015 begonnen met het vormgeven van de transformatie. Group Model Building is hier het fundament voor, het werken met proefsituaties de bouwwijze. Dit is nodig, omdat zonder transformatie geen innovatie komt en zonder innovatie geen budgetneutraliteit. Voor deze manier van werken zijn in 2014 en 2015 innovatiemiddelen vrijgemaakt. Ook in de jaren tot 2018 is hiervoor geld opgenomen in de begroting.

De zachte landing, de organisatieontwikkeling en de transformatie maken dat de reserveringen van 2014 uitgeput zullen worden in 2015, dan wel medio 2016. Daarnaast zien we dalende budgetten in de komende jaren. De Meicirculaire laat op dit punt een zorgwekkend beeld zien. Binnen de opdracht van de raad om tot budgetneutraliteit te komen, zullen de uitgaven dan ook fors omlaag moeten, oplopend tot € 3,6 miljoen minder in 2019.

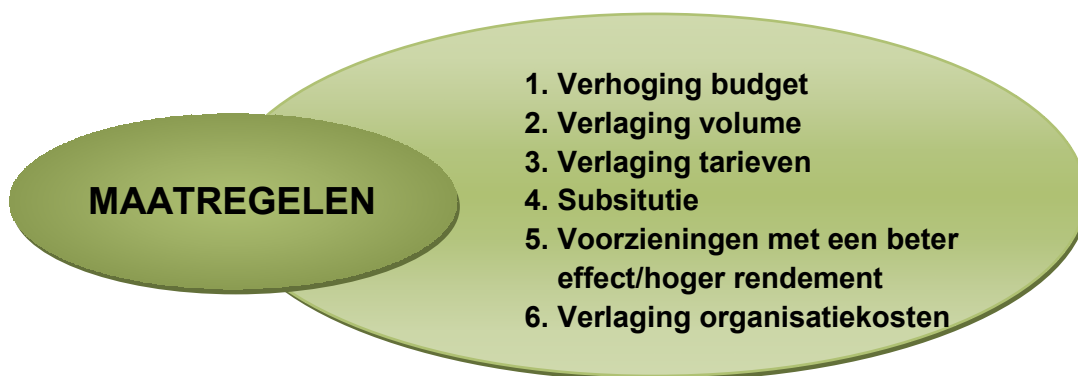
Hierbij is nog geen rekening gehouden met onvoorziene uitgaven. Zo is in 2015 bijvoorbeeld gebleken dat de plotselinge extreme instroom van asielzoekers een direct effect heeft op de lasten van de gemeente. Deze groep heeft huisvesting nodig en krijgt een uitkering, maar blijkt ook hoge zorgvraag te hebben op het gebied van geestelijke gezondheid en jeugd. Ook de veranderende positie van het kabinet ten aanzien van de inzet van alfahulpverleners brengt een financieel risico met zich mee. Omdat onze gemeente relatief veel alfahulpverleners kent, zou het volledig afschaffen van de Regeling dienstverlening aan huis de gemeente circa € 700.000 extra kunnen kosten voor de huishoudelijke hulp, wanneer die in de huidige vorm blijft bestaan. Dergelijke onverwachte omstandigheden vragen om een voorzichtige begroting, teneinde deze toekomstbestendig te houden.

programma 2	2015 begroot	2015 prognose	%	2016	2017	2018	2019
Inkomsten sociaal domein							
Algemene voorzieningen	9.200	9.200		8.800	8.800	8.800	8.800
Wmo-2015	9.600	9.600		9.900	9.900	9.600	9.600
Jeugdwet	14.2000	14.2000		14.000	13.600	13.300	13.000
Participatiewet	8.700	8.700		8.200	8.100	8.200	8.200
Totale inkomsten	41.700	41.700		40.800	40.400	39.900	39.600
Uitgaven sociaal domein							
Opvoeden, leren en ontwikkelen	2.100	2.100	-0,9	2.100	2.100	2.100	2.100
Werken, verdienen en uitgeven	17.900	18.800	-5,1	18.800	18.800	18.800	18.800
Samenleven	700	600	3,6	600	600	600	600
Gezond leven, bewegen, ontspannen	2.200	2.300	-6,1	2.300	2.300	2.300	2.300
Verzorgen, verplegen en verhelpen	17.800	18.300	-2,6	18.300	18.300	18.300	18.300
Uitvoeringskosten	1.100	1.100	0	1.100	1.100	1.100	1.100
Innovatiebudget				200	200	200	
Totale uitgaven	41.700	43.200	-3,6	43.400	43.400	43.400	43.400
Reservering uit 2014	2.200						
Terugloop middelen				900	1.300	1.800	2.100
Overschrijding bij ongewijzigd beleid		1.500		1.700	1.700	1.700	1.500
Taakstelling		1.500		2.600	3.000	3.500	3.600
Besparingen in deze notitie				2.650	3.100	3.600	3.600

Hoofdstuk 3: Maatregelen

Hieronder zijn een aantal maatregelen genoemd, die uitgaven in balans kunnen brengen met het budget. In de regel zijn dit oplopende besparingen. Een besparing wordt niet ineens gehaald, maar wordt gerealiseerd in de loop van de tijd. Bijvoorbeeld door het implementeren en uitvoeren van nieuw beleid. Het kan zelfs nodig zijn om hierbij een investering te maken, die het mogelijk maakt om nieuw beleid te ontwikkelen en te implementeren. De kost gaat voor de baat uit.

De focus van dit memo ligt op het bereiken van een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven in 2017 (budgetneutraliteit). De snelheid en mate waarin de verwachte besparingen kunnen worden gehaald, zijn sterk afhankelijk van de politieke besluitvorming en de mate waarin de belangrijkste belanghebbenden (inwoners, bestuur, leveranciers, ambtenaren) in staat zijn om te gaan met de mentaliteitsverandering. Ook hier is extra geld voor nodig; de participatiesamenleving ontstaat niet vanzelf.

3.1. Verhoging budget

De gemeenteraad heeft het budget vastgesteld op de bijdrage die vanuit het rijk wordt overgedragen voor het sociaal domein (budgetneutraal). Deze bijdrage is onvoldoende om ondersteuning, hulp en zorg op de huidige wijze binnen het huidige niveau (2015) te blijven verlenen aan onze inwoners. Door het budget voor het sociaal domein te verhogen, kan de raad voorkomen dat zij op korte termijn expliciete keuzes moet maken ten aanzien van de verlening van ondersteuning, hulp en zorg.

Wanneer de raad besluit om de budgetneutraliteit los te laten en extra middelen in te zetten voor het sociaal domein, zullen deze middelen elders moeten worden vrijgemaakt. Een dergelijke keuze heeft verstrekende gevolgen voor andere domeinen binnen de gemeentelijke begroting.

Een alternatief om het budget te verhogen, is te zoeken naar middelen buiten de huidige begroting. Te denken valt hierbij aan subsidies en het verhogen van OZB of eigen bijdrage. Ook het zoeken van externe financiering, bijvoorbeeld bij de zorgverzekeraar, is een mogelijkheid.

3.2. Verlaging volume

Het volume is de hoeveelheid hulp en zorg die wordt ingezet. Deze kan worden beïnvloed op (onder andere) de volgende manieren:

- Het voorkomen van de vraag. Inwoners lossen problemen zelf op, zonder individuele hulp of zorg die door de gemeente is verstrekt. Dit vraagt extra inzet op preventie, mantelzorg, vrijwilligers en dergelijke.
- Het toewijzen van minder of geen voorzieningen door strengere normen.
- Het vaker toewijzen van tijdelijke of aflopende voorzieningen.

3.3. Verlaging tarieven

Door professionele inkoop, op lokaal niveau, is een lagere uurprijs voor een aantal producten mogelijk. We zien hiervan de eerste voorbeelden bij de inkoop van het jeugdteam en de sociaal werkers bij de werknemerscoöperatie HelpGewoon.

3.4. Substitutie

Uitgangspunt is dat de inwoner zijn probleem zelf kan oplossen. Lukt dat niet, ook niet met hulp uit zijn eigen netwerk, dan krijgt de inwoner de ondersteuning die hij nodig heeft.

Wanneer is geconstateerd dat ondersteuning, hulp of zorg nodig is, heeft de gemeente invloed op de wijze waarop deze wordt ingezet. Verschillende vormen hebben verschillende kostprijzen. Door substitutie kan de gemeente van dure zorg naar goedkopere zorg. Of van langdurige zorg naar kortdurende zorg. Bijvoorbeeld door de inzet van groepsbegeleiding in plaats van individuele begeleiding. Of effectgerichte zorg ipv uurtje-factuurkje.

3.5. Voorzieningen met een beter effect/hoger rendement

Van een aantal producten in het sociaal domein is niet duidelijk of het lange termijn effect voldoende aansluit bij de gewenste (maatschappelijke) effecten. De samenleving in haar huidige vorm vraagt andere oplossingen dan tien jaar geleden. Dat vraagt om ontwikkeling van nieuwe/innovatieve producten. Meer integraal en meer effectgericht.

3.6. Verlaging organisatiekosten

Een deel van de uitgaven in het sociaal domein, gaat op aan de kosten van het eigen (ambtelijke) organisatie. Middelen die opgaan aan gemeentelijk personeel of gemeentelijke processen, kan niet worden ingezet voor ondersteuning, hulp of zorg.

Hoofdstuk 4: Overzicht door te voeren besparingen

De gemeente Oude IJsselstreek heeft bewust gekozen voor het werken met proefsituaties. Daarnaast wordt goed gekeken naar de ervaringen op andere plaatsen in het land. Als derde is nogmaals gekeken naar het beleids- en uitvoeringsplan sociaal domein, in verhouding tot de verschillende budgetten uit de begroting 2015. Dit samen heeft geleid tot een lijst met besparingen, die moeten leiden tot een duurzame en budgetneutrale begroting.

Veel van de maatregelen vragen een investering in tijd, menskracht en/of geld voordat een besparing kan worden gerealiseerd. Ook zijn politieke lef en politieke besluitvorming voorwaarden om tot succes te komen. In onderstaand overzicht zijn verschillende besparingen opgenomen. Deze zijn in de bijlage verder uitgewerkt.

	Maatregel		2016	2017	2018	2019
Budgetverhoging	1.1	Verhoging budget vanuit de bestaande begroting	0	0	0	0
	1.2	Verhoging OZB	0	0	0	0
	1.3	Verruimen inning eigen bijdrage maatwerkvoorzieningen	50.000	50.000	50.000	50.000
	1.4	Invoeren/verhogen van eigen bijdrage basisniveau	0	0	0	0
	1.5	Inzet van subsidiegelden van derden en doeluitkering	0	0	0	0
	1.6	Externe financiering	0	0	0	0
	1.7	Inboeken gerealiseerde besparing Rietborgh	40.000	40.000	40.000	40.000
	1.8	Inboeken ongebruikt budget leefbaarheid	25.556	25.556	25.556	25.556
	1.9	Inboeken ongebruikt budget Wmo-raad	11.000	11.000	11.000	11.000
	1.10	Heroverwegen Klijnsma-gelden	140.000	140.000	140.000	140.000
	1.11	Verkleinen reserve Wtcg/CER	450.000	450.000	450.000	450.000
	1.12	Alternatief inzetten mantelzorgcompliment	0	0	0	0
Verlaging volume	2.1	Volumeverlaging hulp en zorg	900.000	900.000	900.000	900.000
	2.2	Toekomstbestendig maken huishoudelijke hulp	300.000	750.000	750.000	750.000
	2.3	Scootmobielpool	20.000	20.000	20.000	20.000
	2.4	Bezuinigen op de bibliotheek	15.000	15.000	15.000	15.000
	2.5	Bezuinigen op de muziekschool	0	0	10.000	20.000
	2.6	Beëindigen structurele exploitatiebijdr. buurtchapshuizen	0	0	20.000	20.000
	2.7	Aanbod digitale zelfhulpprogramma's	PM	PM	PM	PM
	2.8	Analyseren kaartenbak ISWI	450.000	450.000	450.000	450.000
	2.9	Alternatieve vormen van vervoer divers	80.000	80.000	80.000	80.000
Verlaging	3.1	Lagere tarieven mn. jeugdhulp, -zorg en begeleiding	PM	PM	PM	PM
	3.2	Korting tarieven Helpgewoon	35.000	35.000	35.000	35.000
	3.3	PGB voor ZIN	0	0	0	0
	3.4	Beëind. (delen van) overeenkomst bestaande leveranciers	75.000	75.000	75.000	75.000
	3.5	Coördinator SHM	10.000	10.000	10.000	10.000
Substitutie	4.1	Samenwerking met verwijsbevoegden jeugdzorg	0	0	300.000	300.000
	4.2	Bredere inzet van ICT applicaties in het SD	PM	PM	PM	PM
	4.3	Individuele trajecten vervangen door groepstrajecten	0	0	100.000	100.000
	4.4	Omzetten begeleiding naar gespecialiseerde BSO	0	0	20.000	20.000
Voorz.	5.1	Nieuwe voorzieningen hulp en zorg	PM	PM	PM	PM
	5.2	Nieuwe vorm van dagvoorziening GGZ	50.000	50.000	50.000	50.000
Organisatie	6.1	Effectieve inzet ambtelijke formatie.	0	0	0	PM
	6.2	Fusie ISWI – Wedeo – W&I Doetinchem	Risico op negatieve besparing.			
	6.3	Ernstige enkelvoudige dyslexie beleggen bij onderwijs	PM	30.000	30.000	30.000
	6.4	Overnemen intake schulddienstverlening door AP	PM	PM	PM	PM
		Totaal	2.650.000	3.100.000	3.600.000	3.600.000

Biilage: Uitwerking besparingen

1.1 Verhoging budget vanuit de bestaande begroting

Omschrijving maatregel	Middelen overhevelen vanuit andere programma's, naar het sociaal domein.
Verwachte effect (tijd/geld)	-
Onderbouwing effect	-
Acties om maatregel uit te voeren	Geen actie ondernemen. Raad heeft besloten tot budgetneutraliteit.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	Ernstige gevolgen voor andere beleidsvelden.
Risico's	Begroting niet houdbaar.
Effect direct/lange termijn	-
Besparing incidenteel/sstructureel	-
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Maatregel niet uitvoeren.

1.2 Verhoging OZB

Omschrijving maatregel	OZB verhogen. Niet uitgewerkt, valt buiten het bereik van deze nota.
Verwachte effect (tijd/geld)	Maximaal € 1.500.000
Onderbouwing effect	-
Acties om maatregel uit te voeren	-
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	-
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	-
Besparing incidenteel/sstructureel	-
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	-

1.3 Verruimen inning eigen bijdragen maatwerkvoorziening

Omschrijving maatregel	De eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen verhogen en voor maatwerkvoorzieningen waar nog geen eigen bedrage geldt, deze instellen. Daardoor betalen meer inwoners een eigen bijdrage voor hulp en zorg en wordt de eigen bijdrage die reeds geldt hoger.
Verwachte effect (tijd/geld)	Schatting: € 50.000
Onderbouwing effect	- De tarieven voor maatwerkvoorzieningen Wmo stijgen met 0,75%, daarmee kan ook de hoogte van de op te leggen eigen bijdrage met 0,75% stijgen - Voor alle maatwerkvoorzieningen (wettelijk zijn rolstoelen uitgezonderd) en voor een aantal algemene voorzieningen leggen wij als maximale eigen bijdrage de kostprijs van de voorziening op
Acties om maatregel uit te voeren	- Bepalen kostprijs van alle maatwerkvoorzieningen - Aanpassen financieel besluit - Instructies aan aanbieders hoe zorgmijding zoveel mogelijk te voorkomen is, hierbij is de collectieve ziektekostenverzekering van de gemeente voor minima een belangrijk instrument: de eigen bijdrage kunnen verzekerden via deze verzekering terug vragen
Kosten uitvoering	- Instructies geven aan aanbieders kost eenmalig iets en is

	mogelijk wenselijk om periodiek te herhalen - Voor de lopende indicaties kan de eigen bijdrage mogelijk pas later worden verhoogd (overgangstermijn)
Consequenties	- Inwoners gaan meer betalen. De eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen wordt getemperd naar draagkracht via het CAK
Risico's	- Zorgmijding - Doordat de indicaties / uren voor een algemene voorziening waarschijnlijk steeds lager worden, gebeurt hetzelfde met de op te leggen eigen bijdrage
Effect direct/lange termijn	Inwoners worden meer gestimuleerd om zelf regie te pakken en niet direct naar de gemeente te kijken. Een deel van de inwoners zal afzien van hulp en zorg van de gemeente en zal het zelf regelen. De groep die het echt niet kan opbrengen, wordt door de financiële regelingen die voor hen gelden nog steeds ondersteund door de gemeente.
Besparing incidenteel/structureel	2016: € 50.000 2017: € 50.000 2018: € 50.000
Besparing op FCL/ECL	??
Ambtelijk advies	Uitvoeren. Maakt verbinding met Group Model Building; knoppen afhankelijkheid en zelfstandigheid. Voorkomt onnodige zorgconsumptie.

1.4 Invoeren / verhogen van eigen bijdrage basisniveau	
Omschrijving maatregel	Het budget sociaal domein kan worden verhoogd door het invoeren/verhogen van een eigen bijdrage voor voorzieningen in het basisniveau (AMW, SDV, SJD, bibliotheek etc).
Verwachte effect (tijd/geld)	Een eigen bijdrage voor voorzieningen in het basisniveau leidt nieuwe geldstroom voor leveranciers. Deze kunnen dan toe met minder subsidie. Een eigen bijdrage voor voorzieningen in het basisniveau leidt naar verwachting tot een lagere vraag. Dat betekent dat er in komende jaren minder van de betreffende ondersteuning hoeft te worden ingekocht.
Onderbouwing effect	Door deelnamekosten in te voeren dan wel te verhogen kan een organisatie zijn exploitatiekosten daaruit (mede) dekken.
Acties om maatregel uit te voeren	Verordening aanpassen. Afspraken maken met partijen in het basisniveau.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Medewerking van gesubsidieerde instellingen
Consequenties	Inwoners gaan meer betalen.
Risico's	Het mijden van algemene voorzieningen.
Effect direct/lange termijn	Ook hier geldt dat inwoners meer gestimuleerd worden om eigen regie te nemen en na te denken over het nuttig gebruik van voorzieningen. Een deel van de inwoners zal afzien van een voorziening en het zelf regelen. De groep die het echt niet kan opbrengen, wordt door de financiële regelingen die voor hen gelden nog steeds ondersteund door de gemeente.
Besparing incidenteel/structureel	-
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Voor nu geen actie op nemen. Op termijn nadenken over inkomensafhankelijke bijdrage.

1.5 Inzet van subsidiegelden van derden en doeluitkering	
Omschrijving maatregel	Inzet van subsidiegelden van derden (bijv. provinciale subsidies)

	en doeluitkeringen
Verwachte effect (tijd/geld)	p.m. Doelstelling: € 50.000 per jaar. Niet begroten, omdat het onzeker geld is.
Onderbouwing effect	Opbrengst is sterk afhankelijk van aanvragen. Te onzeker om mee te nemen in begroting. Belangrijk om een scheiding aan te brengen tussen fondsen waar de gemeente een beroep op kan doen en waar de gemeente derde-initiatiefnemers op mogelijkheden moet wijzen.
Acties om maatregel uit te voeren	<u>Thema Jeugd:</u> <u>Subsidiemogelijkheid: Fonds NutsOhra</u> - In het kader van verminderen gezondheidsachterstanden bij kansarme kinderen / met lage SES / gezondheidsaanpak gebaseerd op een integrale aanpak. - Mogelijkheden o.a. bij doorstartwoning, wijknetwerk en Jeugdteam - Er mag nog <u>niet</u> gestart zijn met een project; - Gezondheidsaanpak wordt lokaal gedragen door <u>meerdere</u> partners - Na afloop van projectfinanciering moet projecten op eigen kracht verder kunnen - Openstelling nog onbekend. <u>Subsidiemogelijkheid: Provincie</u> - <u>De verenigers (100.000)</u> - Gemeente ontvangt voor 2015 en 2016 een subsidiebedrag van € 100.000 voor uitrol van het experiment De Verenigers. - Periodiek de site van de Provincie Gelderland bezoeken om op de hoogte te blijven van de mogelijkheden. <u>Thema Werken:</u> <u>Subsidiemogelijkheid: Europees Sociaal Fonds (ESF)</u> - Versterking van de economische en sociale samenhang door verbetering van werkgelegenheid- en arbeidskansen / terugdringen jeugdwerkloosheid en arbeidsinpassing van mensen met afstand tot arbeidsmarkt / duurzame inzetbaarheid binnen arbeidsorganisaties - Interessant voor <u>interne organisatie</u>, bijvoorbeeld experiment 1. Zelfsturende professional, combinatie dagopvang, -besteding en begeleid werken, experiment De Ontmoeting, - Subsidie max. 50% van projectkosten tot maximum van € 10.000 per arbeidsorganisatie - Openstelling tussen 19-10 en 30-10-2015 <u>Subsidiemogelijkheid: Communautair programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie (EaSI):</u> - Bevorderen hoog niveau van hoogwaardige en duurzame werkgelegenheid, waarborgen voor toereikende en behoorlijke sociale bescherming, bestrijding armoede en sociale uitsluiting, verbetering arbeidsvoorwaarden - Microfinanciering en sociaal ondernemerschap - Subsidie tussen 80% en 100% van de kosten - Eind 2015 meer informatie over openstelling van deze subsidieregeling. <u>Subsidiemogelijkheid: Start Foundation</u> - Creëren van kansen voor mensen (o.m. 50+, lage opleiding, fysieke beperking, verslavingsachtergrond, delinquentenachtergrond) die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt.

	- Investeren in oplossingen van duurzame arbeid voor kwetsbaren - Mogelijk project waarin dagopvang, begeleid werken wordt aangeboden aan mensen met beperking - Hoogte van ondersteuning wordt per geval bepaald. - Hier lijken mogelijkheden voor Oude IJsselstreek te liggen <u>Thema Zorg:</u> <u>Subsidiemogelijkheid: Fonds NutsOhra</u> - Kansen voor zorg gerelateerde projecten (zie bijlage) <u>Subsidiemogelijkheid Stichting Achmea Gezondheidszorg</u> - Ondersteunt baanbrekende en vernieuwende projecten, die op termijn aantoonbare bijdrage leveren aan reductie van zorgkosten van Achmea. - Speerpunten: oa. chronische aandoeningen, oncologie, kraamzorg, dementie - Project is landelijk uitrolbaar - Gericht op seniorenzorg en verbetering van samenhang binnen de zorg - Project mag nog niet gestart zijn - Hoogte van de bijdrage: als projectkosten € 15.000 of meer bedragen, dan moet minimaal 25% door een andere partij gefinancierd worden (bijv. gemeente) <u>Subsidiemogelijkheid: ZonMW – Kwaliteit van Zorg: versnellen, verbreden, vernieuwen</u> - Doel structureel kennis verwerven over kwaliteit van zorg en het verbeteren daarvan, om te komen tot de juiste zorg op de juiste wijze en op het juiste moment. - Programma gericht op voeden van professionals, beleidsmakers, bestuurders en managers met snel toepasbare kennis onder het motto: “dat werkt”. - Voor projecten gericht op verbetering van de zorg. - Op moment geen openstellingen, maar er komen open rondes. Een project dat gericht is op verbetering van de zorg kan dus mogelijk in aanmerking komen voor deze regeling. <u>Subsidiemogelijkheid GIDS-gelden</u> - Het stimuleringsprogramma GIDS beoogt lokale aanpak van gezondheidsachterstanden. Het wordt begeleid door Pharos. - In 2015, 2016 en 2018 op jaarbasis € 80.000 aan GIDS-middelen. Kosten voor gemeente nog niet inzichtelijk. - Er zijn door interne betrokkenen informele toezeggingen t.a.v. de besteding van gelden, maar er geen regiehouder aangewezen - “lopende” projecten: - 1. Beweegwijs, met cofinanciering Provincie Gelderland (anders inrichten van schoolpleinen). Kosten voor gemeente € 25.000, - 2. Vitale senioren, ook met cofinanciering, kosten nog niet bekend - 3. Regionaal sportkader (een project in het kader van beweging - 4. SLIMMER (programma om diabetes te voorkomen), Offerte ontvangen: kosten voor gemeente € 19.000 op jaarbasis. <u>Thema Sociaal Domein:</u> <u>Subsidiemogelijkheid: Europees Sociaal Fonds (ESF)</u>
--	--

	- Is een regeling waarin diverse onderwerpen in aanmerking komen voor en bijdrage. - Richt zich op duurzame inzetbaarheid van werknemers - Momenteel geen openstellingen, wellicht in de toekomst mogelijkheden voor projecten gericht op het bredere sociaal domein. <u>Subsidiemogelijkheid Prins Bernhard Cultuurfondsen</u> - Ondersteunt vanuit 12 provinciale afdelingen en een landelijk fonds talrijke projecten op het gebied van cultuur en natuurbehoud. - Het fonds ondersteunt daarnaast meer dan 300 verschillende Fondsen op Naam en richten zich op verschillende specifieke activiteiten op gebied van sociaal en maatschappelijk belang. - Bijdrage verschilt per fonds en per activiteit waarvoor aanvraag wordt ingediend. <u>Subsidiemogelijkheden Overheid</u> - <u>Buurtsporcoaches € 144.000)</u> Geen subsidie: de middelen worden deels door het rijk (rechtstreeks via de algemene middelen), en deels door derden beschikbaar gesteld. Er is € 144.000 ontvangen, en wordt in 2015 en 2016 besteed. Voor 2016 wordt een aanvraag gedaan van € 120.000 voor inzet 2fte. Voor de overige 4 fte zal co-financiering door derden moeten gaan plaatsvinden. Gemeente hoeft geen aparte accountantsverklaring te overleggen <u>Fondsenwerving</u> - Op de J-schijf/ algemeen / subsidies en fondsenwerving staan tal van fondsen waar organisaties / verenigingen / instellingen subsidie aanvraag kunnen indienen. Vaak gaat het om relatief kleinere bedragen. . - Winst is dus te behalen door verbindingen te leggen, organisaties te wijzen op fondsen. Altijd belangrijk, maar zeker als gemeentelijk subsidie is afgewezen of verlaagd is.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	- Voor subsidieaanvragen: inzet subsidiebureau (No cure – No pay) voor ondersteuning bij het zoeken naar, en het aanvragen van subsidies - Tijd personeel voor opstellen van subsidieaanvraag. - Voldoende capaciteit van subsidioloog.
Consequenties	
Risico's	Na afloop van projectfinanciering moeten projecten op eigen kracht verder kunnen.
Effect direct/lange termijn	-
Besparing incidenteel/structureel	-
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Actief passende subsidies zoeken en aanvragen. Inwoners en organisaties die met nieuwe initiatieven komen actief stimuleren dit ook te doen.

1.6 Externe financiering	
Omschrijving maatregel	Om de transformatie goed vorm te geven, is innovatie nodig. Het innoveren kost tijd en geld. Door samen te werken met bijvoorbeeld zorgverzekeraars of leveranciers kunnen de ontwikkelkosten gedeeld worden (co-financiering).
Verwachte effect (tijd/geld)	p.m.

	Doelstelling 25.000. Niet begroten, omdat het onzeker geld is.
Onderbouwing effect	-
Acties om maatregel uit te voeren	Er moet gezocht worden naar meedenkende en belanghebbende externe partijen. Niet iedere partij staat hiervoor open. Eerdere contacten om samen met zorgverzekeraar te ontwikkelen zijn op niets uitgelopen.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Inzet personeel
Consequenties	-
Risico's	Niet iedere innovatie rendert. Opbrengsten van een nieuwe ontwikkeling zullen dus niet zeker zijn.
Effect direct/lange termijn	Lange termijn.
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uitvoeren. Onderdeel maken van de systematiek van innoveren middels proefsituaties.

1.7 Inboeken gerealiseerde besparing Rietborgh

Omschrijving maatregel	Inboeken gerealiseerde besparing
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 40.000,=
Onderbouwing effect	In 2015 zijn nieuwe afspraken gemaakt over de bezetting en uitvoering. Er wordt nu minder uitgegeven dan begroot.
Acties om maatregel uit te voeren	Verwerken in begroting 2016.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	-
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	Direct
Besparing incidenteel/structureel	structureel
Besparing op FCL/ECL	83 60541301 Rietborgh
Ambtelijk advies	Direct uitvoeren.

1.8 Inboeken ongebruikt budget buurtbemiddeling

Omschrijving maatregel	Het budget dat is vrijgemaakt om te starten met buurtbemiddeling, is nog steeds als aparte begrotingsregel opgenomen in de begroting. Dit (losse) budget is echter niet meer nodig, omdat de werkzaamheden inmiddels zijn inmiddels meegenomen in de opdracht aan HelpGewoon.
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 25.556
Onderbouwing effect	Zie hierboven.
Acties om maatregel uit te voeren	Budget in 2015 toevoegen aan reserve sociaal domein. Begrotingsregel niet meer opnemen in de begroting 2016.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	-
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	Direct (is al een besparing in 2015)
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	83 60570102 Leefbaarheid
Ambtelijk advies	Uitvoeren, buurtbemiddeling is een belangrijk onderdeel van het basisniveau en is geborgd middels andere budgetten.

1.9 Inboeken ongebruikt budget Wmo-raad

Omschrijving maatregel	Per 1 januari 2015 is de Wmo-raad opgeheven. Het budget voor de Wmo raad staat nog wel in de begroting. Per 2015 kan dit worden overgeboekt naar de reserve sociaal domein, om de
------------------------	---

	tekorten in 2015 op te vangen. Voor 2016 hoeft deze post niet meer in de begroting opgenomen te worden.
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 11.000
Onderbouwing effect	Wmo-raad bestaat niet meer, middelen kunnen weg.
Acties om maatregel uit te voeren	Budget van 2015 overboeken naar reserve sociaal domein. Begrotingsregel niet meer opnemen in de begroting 2016.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	-
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	Direct (is al een besparing in 2015)
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	86 60571003 WMO raad
Ambtelijk advies	Uitvoeren en in gesprek met de raad over vormen van inwoner-participatie.

1.10 Heroverwegen Klijnsma-gelden

Omschrijving maatregel	De Klijnsma-gelden voor Armoede zijn dit jaar nog niet gebruikt. Het initiatief hiervoor ligt bij de raads werkgroep Armoede. Eind augustus zijn de eerste plannen besproken, maar er is nog geen concreet beleid geformuleerd. Standpunt van het college is dat gelden waarvoor nog geen verplichting is aangegaan, niet worden uitgegeven. Dat betekent dat de Klijnsma gelden voor 2015, althans het deel dat niet is gebruikt, aan de reserve sociaal domein zou kunnen worden toegevoegd. Indiende de raad geen concrete besluiten neemt ten aanzien van het gebruik van de Klijnsma-gelden in 2016 kan zij in overweging nemen om deze middelen toe te voegen aan de algemene reserve, ten gunste van het sociaal domein. Daarmee kan een structurele besparing worden bewerkstelligd..
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 140.000,=
Onderbouwing effect	Zie hierboven
Acties om maatregel uit te voeren	Discussie over dit onderwerp is in de raad nodig. Het onderwerp armoede heeft veel politieke prioriteit.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	Hiervoor geen speerpunten opnemen in de begroting 2016.
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	Direct
Besparing incidenteel/structureel	structureel
Besparing op FCL/ECL	82 60660301 Bijzondere Bijstand
Ambtelijk advies	Discussie aan de raad laten. Welke maatregelen wil de raad treffen in het kader van Armoedebelief en moet dit worden betaald uit de Klijnsma-gelden of vanuit andere middelen.

1.11 Reservering Wcgt/CER verkleinen

Omschrijving maatregel	De raad heeft in het beleidsplan besloten de Wtcg-CER-gelden toe te voegen aan de bijzondere bijstand. Inwoners kunnen hiervoor een aanvraag doen. Dat is dit jaar 32 keer gedaan (€ 32.000) terwijl er € 531.000 hiervoor is gereserveerd. Het is niet aannemelijk dat het aantal aanvragen in 2015 of 2016 fors gaat stijgen, vanwege de normen die gelden voor de bijzondere
------------------------	---

	bijstand. De Wctg/CER middelen zullen dan ook niet volledig worden uitgenut. Het budget kan worden verdeeld in: - Een gedeelte (€ 83.000) voor de Wctg/CER, waarbij het geen aparte begrotingsregel meer wordt, maar toegevoegd wordt aan het product bijzondere bijstand. - Een gedeelte (€ 450.000) niet opnemen in de begroting 2016 (bezuiniging) en voor 2015 toevoegen aan de reserve sociaal domein om de tekorten in 2015 op te vangen.
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 450.000
Onderbouwing effect	
Acties om maatregel uit te voeren	Onderuitnutting in begroting 2015 omboeken naar reserve sociaal domein. Bedrag aanpassen in de begroting 2016 e.v. Boeken onder 'bijzondere bijstand'.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	Hiervoor geen speerpunten opnemen in de begroting 2016.
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	Direct
Besparing incidenteel/sstructureel	structureel
Besparing op FCL/ECL	82 60660301 Bijzondere Bijstand
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

1.12 Alternatief inzetten mantelzorgcompliment

Omschrijving maatregel	Tot 2015 konden mantelzorgers via de SVB een aanvraag indienen voor mantelzorgcompliment. Zij kregen dan € 200. Sinds 1-1-2015 hebben gemeenten een budget gekregen om de mantelzorgers te waarderen. Dit kan door het beschikbare geld direct beschikbaar te stellen aan de mantelzorgers, of door het uit te geven aan voorzieningen, om mantelzorgers te ondersteunen. Door een deel van het geld niet meer te gebruiken voor een financieel bedankje, maar voor ondersteunende voorzieningen waar alle mantelzorgers baat bij hebben (dus niet alleen diegenen die aanspraak kunnen maken op het compliment) heeft het geld een groter bereik.
Verwachte effect (tijd/geld)	Geen financieel effect. Geld voor mantelzorgcompliment wordt deels gebruikt voor een directe uitkering, deels voor ondersteuning mantelzorgers.
Onderbouwing effect	Zie hierboven
Acties om maatregel uit te voeren	Onderzoeken op welke wijze mantelzorgers ondersteund willen kunnen worden. (bv digitale contactmogelijkheden, praktische ondersteuning etc)
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Onderzoek bij mantelzorgers.
Consequenties	Mantelzorgers krijgen een lagere directe uitkering, als compliment. Er komen nieuwe vormen van mantelzorgondersteuning.
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	Geen financieel effect.
Besparing incidenteel/sstructureel	-
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

2.1 Volumeverlaging hulp en zorg

Omschrijving maatregel	De Aanspreekpunten fungeren sinds 1 januari 2015 als poortwachter, aan de keukentafel. Zij verwijzen naar ondersteuning in het basisniveau en daarna pas naar hulp en zorg. Dit is een leerproces, waarin de nodige stappen nog moeten worden gezet. Bij AP's is kostenbewustzijn groeiende, getuige de verwachte resultaten van 2015. Daar kan van verwacht worden dat we in 2016 een reductie van 5% volume kunnen behalen. Substitutie speelt hierbij een belangrijk rol: - van maatwerk/ naar collectieve voorziening, - van individuele- naar groepsbegeleiding, - van langdurend naar kortdurend, - van permanent naar aflopend.
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 900.000 Aan het einde van 2016 is er 5% minder zorg in gezet in Wmo en Jeugd, verdeeld over alle FCL-ECL posten van het Sociaal domein. Dit slaat los van aanvullende maatregelen zoals nieuw beleid HH en nieuw beleid dagbesteding (zie o.a. 5.2) die op zichzelf ook nog reducties gaan opleveren.
Onderbouwing effect	Door aan de keukentafel samen met de inwoner te onderzoeken wat zijn eigen mogelijkheden en die van zijn netwerk zijn en daarbij alternatieven in het basisniveau aan te reiken, slagen we er in om gemiddeld 5% van de inzet te verminderen. Dit is in 2015 al gebleken in de reeds gevoerde keukentafelgesprekken. (voorbeeld: een indicatie van 6 uur omzetten naar een beschikking van 4 uur begeleiding en bezoeken aan het buurtcentrum).
Acties om maatregel uit te voeren	Rol van AP verder ontwikkelen Groei van voorzieningen in het basisniveau waardoor makkelijker alternatieven aan te reiken zijn. Maandmonitoring strakker inregelen en hierdoor - ontime-feedback geven aan AP.
Kosten uitvoering	Dit hangt af van de formatie-evaluatie (zie ook 6.1). Op dit moment is nog niet duidelijk of de formatie AP's in de toekomst hetzelfde blijft.
Consequenties	Totaalbedrag realisatie Wmo en Jeugdhulp reduceren met 5%
Risico's	Burgers die niet krijgen wat ze willen zullen protesteren. Het succesvol kunnen bieden van alternatieven in het basisniveau/ digitale oplossingen is cruciaal! Daarnaast ook de communicatie naar inwoners m.b.t. verwachtingen; wat kunt u zelf en uw eigen netwerk, en dat we zeer kritisch kijken naar hoeveelheid ingezette uren maar ook kostenbewustzijn bij de inwoners (wat kosten de producten die ingezet zijn).
Effect direct/ lange termijn	Direct
Besparing incidenteel/structureel	structureel
Besparing op FCL/ECL	Diverse, zie hierboven
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

2.2 Toekomstbestendig maken huishoudelijke hulp

Omschrijving maatregel	De huidige voorziening huishoudelijke hulp wordt omgebouwd naar een algemene voorziening. Inwoners van Oude IJsselstreek die: - beperkingen hebben waardoor zij huishoudelijke taken niet meer zelf kunnen verrichten, én - geen volwassen huisgenoten hebben die deze taken kunnen oppakken, én
------------------------	---

	- geen hulp kunnen krijgen in hun sociale netwerk voor het uitvoeren van de huishoudelijke taken, kunnen gebruik maken van deze algemene voorziening. De algemene voorziening bestaat uit een 'basispakket' van 1,5 uur HH (volgens jurisprudentie voldoende) en een 'pluspakket' van 1 uur HH voor bijzondere doelgroepen (copd, incontinentie etc). HH2 wordt gesplitst in schoonmaak (HH1) en begeleiding, behalve in bijzondere gevallen waar dit onwenselijke neveneffecten heeft. In bijzondere gevallen blijft een maatwerkvoorziening altijd mogelijk.
Verwachte effect (tijd/geld)	- Ongeveer € 750.000 besparing op de HH (met name HH1). Het eerste jaar (vanwege de zorgvuldige invoering) zal dit ca. € 300.000 zijn. - Besparing van formatie Aanspreekpunten op langere termijn.
Onderbouwing effect	Het volume HH daalt.
Acties om maatregel uit te voeren	- Aanpassen beleid, verordening en financieel besluit. - Zorgvuldige procedure omzetting (tijdig informeren, keukentafelgesprekken, individuele toetsing, administratieve verwerking). Om zorgvuldig in te voeren, moeten voor 1 januari de verordening zijn aangepast en de inwoners zijn geïnformeerd. Keukentafel-gesprekken en toetsing eerste half jaar 2016. Ingang 1 juni 2016.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Extra ambtelijke capaciteit (buiten de huidige organisatie) voor het opstellen van beleid en beoordeling en administratieve verwerking (ca. 1200 klanten).
Consequenties	Gemiddeld aantal uren HH daalt. (OIJ heeft met 3 uur t.o.v. 2,5 uur landelijk een hoog gemiddeld aantal). Inwoners kunnen dit in 2016 zelf compenseren door de gebruik te maken van de regeling HHT.
Risico's	- Het volume neemt af, daardoor verlies van werkgelegenheid voor huishoudelijke hulpen. - Bij mensen met HH2 komen mogelijk twee verschillende personen over de vloer
Effect direct/lange termijn	2016 en verder
Besparing incidenteel/sctureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uitvoeren. - Dit is in lijn met het de visie van het kabinet op HH (Kamerbrief dd. 28-4-2015: 'In de toekomst wordt het organiseren van een schoon en leefbaar huis steeds meer een eigen verantwoordelijkheid waarbij het doel is om de markt voor de persoonlijke dienstverlening tot ontwikkeling te brengen'.) - In lijn met het leidende principe: 'Verantwoordelijk voor het eigen leven.' - Past binnen de gewenste cultuurverandering. Niet meer 'recht op hulp' maar 'eigen verantwoordelijkheid en regie'. - In het kader van stimuleren eigen regie starten met experimenten die de zelfredzaamheid bij een schoon en leefbaar huis ondersteunen, zoals was- en strijkservice, glazenwasservice, stofzuigerrobot. Samenwerking zoeken met Kruiswerk.

2.3 Scootmobielpool

Omschrijving maatregel	Invoer van een scootmobielpool: een algemene voorziening
------------------------	--

	waarbij inwoners die beperkt gebruik maken van een scootmobiel, gebruik kunnen maken van een gedeelde scootmobiel.
Verwachte effect (tijd/geld)	- Ongeveer € 25.000 - Iets minder tijd nodig voor indicaties
Onderbouwing effect	- Door voor weinig geld mensen de mogelijkheid te geven naar behoefte een scootmobiel te gebruiken, zijn er minder nodig. - Een deel kan ook worden gerealiseerd door mensen een eenvoudiger model te geven en voor incidenteel gebruik een zwaarder model te laten lenen.
Acties om maatregel uit te voeren	- Bepalen van een locatie. De meest eenvoudige optie is een bestaande locatie (bergruimte in verzorgingshuis Azora, of in combinatie met rolstoelpool in bibliotheek). Er kunnen dan bv 5 scootmobielen gestald worden (elders is per te lenen scootmobiel een bezuiniging van € 5.000 ingeboekt). - Organiseren systeem van huur/ reserveren / opladen / beheer / onderhoud - Wervingsmateriaal - Onderzoek naar geschikte locatie(s) doen, met hoge concentraties potentiële cliënten
Kosten uitvoering	- Geschikt maken ruimte - Wervingsmateriaal maken - Investering aanschaf scootmobielen.
Consequenties	- Mensen zullen bewuster omgaan met het aanschaffen en gebruik van een scootmobiel - Er kunnen eerder eenvoudiger modellen worden verstrekt
Risico's	De doelgroep zal moeten wennen aan het idee. Niet meer een eigen scootmobiel, maar een gedeelde. Daarnaast is de doelgroep niet heel groot. Dit kan alleen op locaties waar de 'scootmobieldichtheid' hoog is. In tegenstelling tot de rolstoelpool kunnen gebruikers niet ver reizen om een scootmobiel op te halen.
Effect direct/lange termijn	Minder verstrekte individuele scootmobielen Passende vervoersvoorzieningen
Besparing incidenteel/structureel	2016: € 20.000 2017: € 25.000 2018: € 25.000 Incidentele kosten: € 35.000 bij aanschaf van nieuwe exemplaren (€ 5.000 bij exemplaren uit depot)
Besparing op FCL/ECL	086 60570609
Ambtelijk advies	Uitvoeren als relatief eenvoudige maatregel om te besparen op kosten van scootmobielen. Daarnaast nadenken over breder aanpakken van vervoersbehoefte. Mogelijk in de vorm van greenwheels-achtige abonnementen, scootmobielbezorging door iemand met afstand tot de arbeidsmarkt, ontwikkeling van reserveringsapp.

2.4 Bezuinigen op de bibliotheek	
Omschrijving maatregel	Bibliotheek Achterhoekse Poort
Verwachte effect (tijd/geld)	2016 (15.000 euro) 2017 (samenwerking bibliotheek en basisonderwijs) 2018 samengaan bibliotheek organisaties waardoor overhead stuk minder wordt en ws. ook personeelskosten naar beneden kunnen.
Onderbouwing effect	Bibliotheek heeft al deels een slag gemaakt. Meer bezuinigen

	maakt dat er andere keuzes gemaakt moeten worden. Intensieve samenwerking met basisonderwijs (gedeelde bibliotheek) kan oplossing zijn. Samengaan van besturen van de bibliotheken in de Achterhoek betekent een efficiëntieslag. Minder overhead, dus besparing. Nieuwe bibliotheekwet en de samenwerking in regionaal verband Achterhoek maakt het mogelijk om de wettelijke taken uit te voeren, ook zonder een filiaal in de gemeente.
Acties om maatregel uit te voeren	In regionaal Achterhoek verband wordt opdracht geformuleerd om de volgende slag met de bibliotheken te maken. Voorstel nu bij de provincie dat zij projectleider financieren om het proces tot samenwerking te begeleiden. Moet einde 2016 zijn afgerond waardoor de exacte besparingen vanaf 2017 kunnen worden ingeboekt.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Niet nu te overzien. Vraag ligt bij provincie om proceskosten te betalen. Is eventueel haalbaar uit regio contract Achterhoek. Daar zit nog financiële ruimte in 2015.
Consequenties	Wanneer filialen sluiten moet er een alternatief worden gevonden om uitvoering te geven aan het convenant laaggeletterdheid. Mogelijk via scholen?
Risico's	Geen financiële risico's, zoals nu te overzien.
Effect direct/lange termijn	2016 en verder
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

2.5 Bezuinigen op de muziekschool

Omschrijving maatregel	Besparing muziekschool (Muziekschool Oost Gelderland)
Verwachte effect (tijd/geld)	10.000 euro in 2017 20.000 in 2018
Onderbouwing effect	10% in 2018 van het huidige budget (in 2015) als aandeel in de algemene besparingen rondom subsidies
Acties om maatregel uit te voeren	Gesprekken met MOG starten zijn gestart. Producten zijn benoemd en wens tot ombouw ook. Organisatie wordt met budget genoemd in de op te stellen uitvoeringsregeling Professionele Organisaties.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Mogelijk dat MOG komt met frictiekosten die de ombouw en de besparing met zich meebrengt. Afspraak is dat ze dat inzichtelijk maken bij het inleveren van de begroting voor 2016
Consequenties	Door ombouw en deels afbouw van MOG in de DRU zal de exploitatie van de DRU cultuurfabriek onder druk komen te staan.
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	2017 en verder
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

2.6 Beëindigen structurele exploitatiebijdragen buurtschapshuizen

Omschrijving maatregel	Overeenkomst ondersteuning buurtschapshuis Sinderen opzeggen per 1-1-2018 en eigendom en exploitatie buurtschapshuis Heelweg in 2016 op afstand zetten.
Verwachte effect (tijd/geld)	- Sinderen: € 20.000 - Heelweg: PM, afhankelijk van ontwikkelingen 4^e kwartaal.

Onderbouwing effect	Buurtschapshuis Sinderen en Heelweg zijn de enige voorzieningen van hun soort (dorpshuizen/buurtschapshuizen) waar de gemeente nog structureel bijdraagt in de exploitatie. Beleidsmatig gelijktrekken/harmoniseren met vergelijkbare voorzieningen (zoals Varsselder-Veldhunen en Westendorp) betekent het stopzetten van de volledige exploitatiebijdrage.
Acties om maatregel uit te voeren	- In 2017 overeenkomst met BSH Sinderen opzeggen, stopzetten van subsidie per 1-1-2018. - Stichting Buurtschapshuis Heelweg tot 1 januari 2016 gelegenheid geven om plan voor buurtschapshuis Heelweg te ontwikkelen waarbij geen exploitatiesubsidie van gemeente nodig is. Wanneer Heelweg tijdig een toekomstbestendig en financieel sluitend plan opstelt, draagt de gemeente met een investeringssubsidie bij. De kapitaallast die daarbij van toepassing is zal bij benadering gelijk zijn aan het huidige exploitatietekort. Dient Heelweg niet tijdig een passend plan is of slaagt Heelweg er niet in om de exploitatie van het buurtschapshuis zelf te dragen, dan zal het buurtschapshuis haar deuren sluiten en kan het huidige exploitatietekort dat voor rekening van de gemeente komt als besparing ingeboekt worden.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Voor Heelweg wellicht het verstrekken van een investerings-subsidie ter hoogte van 30% van de investeringskosten om het huidige buurtschapshuis toekomstbestendig te maken.
Consequenties	-
Risico's	Buurtschapshuizen moeten een andere financiering vinden en exploiteren de accommodatie zonder structurele exploitatiebijdrage van de gemeente, risico op stopzetten van (een deel van) activiteiten.
Effect direct/lange termijn	Langere termijn
Besparing incidenteel/structureel	structureel
Besparing op FCL/ECL	83 60540301 Subsiëring Sociaal Cultureel Werk
Ambtelijk advies	Uitvoeren

2.7 Aanbod digitale zelfhulprogramma's

Omschrijving maatregel	Met digitale zelfhulprogramma's kan de inwoner zelf problemen oplossen, zonder de hulp van een professionele hulpverlener. Dat is heel laagdrempelig. Inwoners kunnen hiervan gebruikmaken op eigen initiatief (via het Portaal) maar er ook op geattendeerd worden door Aanspreekpunt, huisarts of andere zorgaanbieders. Uit onderzoek blijkt, dat met deze vorm een nieuw deel van de inwoners wordt bereikt¹ (vrouwen, hoger opgeleiden, werkenden). Een programma voor (potentiële) alcoholverslaafden leidde volgens onderzoek bovendien tot een forse afname van alcoholgebruik en gerelateerde klachten en problematiek.
Verwachte effect (tijd/geld)	PM - Voorkomen gebruik alternatief aanbod (maatschappelijk werk, schuldhulpverlening, Jeugdzorg, enz) zou bij een extreem lage schatting van 50 deelnemers en 16 geslaagde trajecten leiden tot een besparing van ongeveer 16 x 500 euro (kosten goedkoopste alternatieve traject) = 8.000 euro - De kosten /tijd van triage – keukentafelgesprekken - Voorkomen van beroep op uitkering

¹ Postel, ter Huurne ea 'Alcohol de baas.nl drie jaar online hulpverlening, 2009

Onderbouwing effect	Het is erg lastig een inschatting te maken van de zorg- en mogelijk ook uitkeringskosten die in een latere fase worden bespaard. Het Break Even Point ligt echter erg laag. De verwachting dat dit een aanzienlijke besparing oplevert is dan ook heel reëel. Wanneer dit aanbod - dat voor sommige programma's met name werkenden en hoger opgeleiden aantrekt- zou leiden tot het voorkomen van 1 uitkeringsgerechtigde per jaar wegen de kosten al tegen de baten op. Daarnaast zal een aanzienlijk aantal deelnemers aan deze programma's minder gebruik maken van alternatief aanbod, zoals maatschappelijk werk. Ook dit levert een besparing op.
Acties om maatregel uit te voeren	1. Inventariseren zelfhulpaanbod, ontwerpen site en technisch koppelen . Er loopt al een project samen met Sensire. Daarbij worden kosten gedeeld en wordt gebruik gemaakt van bestaande, evidence based programma's. We ontwikkelen dus zelf geen programma's, maar bieden via ons Hulpportaal een verzameld aanbod aan voor inwoners van de Oude IJsselstreek. 2. Aanbod communiceren naar inwoners, aanspreekpunten en andere verwijzers
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	€ 45.000
Consequenties	Er zijn geen negatieve consequenties. In een eerder stadium een bestaande maar ook nieuwe doelgroep bereiken en een alternatief aanbod doen dat effectief lijkt te zijn is positief.
Risico's	Er wordt geen gebruik van gemaakt of er wordt wel gebruik van gemaakt en het effect is nihil. Dan zijn we de investeringskosten kwijt.
Effect direct/lange termijn	Middellange termijn verlaging van kosten Direct effect is positieve PR, omdat de gemeente haar aanbod uitbreidt
Besparing incidenteel/sstructureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

2.8 Analyseren kaartenbak ISWI

Omschrijving maatregel	Externe analyse op huidige bestand. Moet leiden tot minder mensen in de kaartenbak en beter inzicht in wat mensen wél kunnen (tegenprestatie, vrijwilligerswerk etc.) Daardoor minder uitkeringen.
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 450.000
Onderbouwing effect	Taakstellend een daling van 5% uitstroom uit de kaartenbak. opleggen aan de ISWI. Het huidige bestand is ca. 600. Kosten van een uitkering zijn €15.000
Acties om maatregel uit te voeren	AB ISWI moet hiervoor opdracht verstrekken.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Taakstellende opdracht geven aan het ISWI (via AB). Een externe partij zal hiervoor moeten worden aangezocht. Kosten hiervan zijn nog onbekend, maar zullen een deel van de besparing bedragen. Kosten komen in 2015, baten in 2016 en verder.
Consequenties	-
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	2016 en verder
Besparing incidenteel/sstructureel	Structureel

Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

2.9 Alternatieve vormen van vervoer divers

Omschrijving maatregel	Alternatieve vormen van vervoer organiseren voor Wmo vervoer, leerlingenvervoer en vervoer jeugdzorg, WSW vervoer zoals de dorpsauto, project MEE op weg, doorvoeren beleidswijzigingen Wmo, Basismobiliteit, apps of tools gebruiken Nu wordt ruim € 1.600.000 aan vervoer uitgegeven: - Wmo vervoer 44383/60860103 € 109.935,- - Wmo vervoer 44350/60570609 € 41.000,- - Regiotaxi 42001/60570609 € 660.000,- - Leerlingvervoer 34000/60590201 € 795.941,- WSW vervoer zit verrekend in kosten Wedeo
Verwachte effect (tijd/geld)	Taakstellend 5% besparen in 2016 (€ 80.000).
Onderbouwing effect	Op 1 januari 2015 zijn de Wmo financiële vergoedingen (product 44350/60570609) gewijzigd. Dit levert vanaf 2015 een structurele geschatte besparing van € 30.000 op. Het project MEE op weg heeft tot nu toe 1 geslaagd traject opgeleverd van een leerling die nu zelfstandig reist. Een leerling kost gemiddeld jaarlijks € 3000,- Mogelijk worden er nog 3 trajecten succesvol afgesloten. Dit levert een langdurige structurele besparing op. Wanneer een leerling 4 jaar gemiddeld 3000 euro vergoed zou krijgen dan is het een structurele besparing van 12.000 euro. In het project dorpsauto is het de bedoeling dat het Wmo vervoer opgevangen wordt met de dorpsauto. Afhankelijk van de dorpskern zal dit gaan om 200/400 ritten
Acties om maatregel uit te voeren	Continuering projecten zoals MEE maar dan minder groot inkopen en eventueel uitbreiden met nieuwe technische mogelijkheden zoals apps. Dorpsautoproject uitvoeren. In 2016 in overleg met de nieuwe werkorganisatie van Wedeo het vervoer organiseren.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	De MEE projecten voor dit jaar zijn al ingekocht. Voor volgend jaar kan die mogelijk goedkoper en minder groot worden ingekocht. Voor de Dorpsauto is een budget van de provincie beschikbaar van € 25.000,- de gemeente moet hier een budget bij doen van € 25.000,-
Consequenties	
Risico's	Project dorpsauto kan onvoldoende opleveren.
Effect direct/lange termijn	Lange termijn investeringen
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	Zie boven
Ambtelijk advies	Uitvoeren. Zoeken naar slimme verbindingen binnen en buiten het sociaal domein.

3.1 Lagere tarieven, met name jeugdhulp, jeugdzorg en begeleiding

Omschrijving maatregel	Door zelf in te kopen, kan een ander tarief bedongen worden. De tarieven van HelpGewoon (€ 53,85 p.u.) worden daarbij gebruikt als breekijzer bij andere leveranciers (€ 75 - € 274 p.u.).
Verwachte effect (tijd/geld)	PM Taakstellende besparing van 5% gemiddeld. In combinatie met volume en substitutie moet dit samen leiden tot 15%.
Onderbouwing effect	Resultaat zal afhankelijk zijn van onderhandelingen. De

	verwachting is dat bij de eenvoudiger vormen van hulp en zorg (bv ambulant) meer resultaten te behalen is. Zoeken naar leveranciers die de benodigde kwaliteit kunnen leveren, binnen de stelstel van verlaagde tarieven.
Acties om maatregel uit te voeren	Professioneel inkoop-, contract- en leveranciersmanagement.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Versterken van positie van inkoop-, contract- en leveranciersmanagement in de eigen organisatie.
Consequenties	Wordt meegenomen bij inkoop 2016. Dit is een groeiprocess, naar inkoop 2017 toe. Rendement zal in de loop van de jaren worden gerealiseerd, niet volledig per 1-1-2016.
Risico's	- Wisseling van zorgverlener voor inwoner. - Voor alle regionale contracten (jeugd en Wmo) geldt dat OIJ geen absolute zeggenschap heeft over de tarieven. Recent is regionaal afgesproken (wethouders) dat een index van 0,75% (nb verhoging) wordt gehanteerd. - Tarieven HH bieden weinig ruimte voor verlaging. - Door verlaging van de uurtarieven wordt de marge lager en wordt mogelijk ook de wil tot innovatie navenant verkleind. Dit moet worden gecompenseerd door te sturen/belonen op kwaliteit. - Extra vigerende maatregelen nodig om te voorkomen dat aantal uren wordt verhoogd (mn bij jeugd).
Effect direct/lange termijn	Eerste resultaten in 2016 zichtbaar.
Besparing incidenteel/sctureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	Diverse
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

3.2 Korting tarieven HelpGewoon

Omschrijving maatregel	Met HelpGewoon is tijdelijk een opslag op het uurtarief afgesproken vanwege opstartkosten gedurende het eerste jaar. Daarna zakt het tarief naar € 50 p.u. (1 jan. Jeugdteam, 1 mei Sociaal Werkers).
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 35.000 in 2016. Daarna groeiend.
Onderbouwing effect	Is reeds afgesproken met HelpGewoon.
Acties om maatregel uit te voeren	Meenemen bij inkoop 2016.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	-
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	Lange termijn
Besparing incidenteel/sctureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uitvoeren, is reeds afgesproken.

3.3 PGB voor ZIN

Omschrijving maatregel	Het stimuleren van de keuze voor PGB-HH1 ten opzichte van ZIN-HH1.
Verwachte effect (tijd/geld)	Weinig, alleen effect bij beperkt aantal nieuwe- of herindicaties. Minder kosten ZIN-HH1.
Onderbouwing effect	Het tarief ZIN-HH1 ligt ca. € 7 hoger dan PGB-HH1. Door sterkere inzet op nieuwe instroom HH (sturen op PGB/beroep op solidariteit) kan hetzelfde aantal uren worden verleend, tegen lagere kosten. Inwoners hebben een keuzevrijheid, dit is niet af te dwingen. Onze gemeente heeft al een bovengemiddeld aandeel PGB-HH1. De verwachting is dat dit niet veel verder zal stijgen.

Acties om maatregel uit te voeren	- Bij nieuwe klanten en herindicaties HH wijzen op mogelijkheid voor HH-PGB (is reeds staand beleid AP). - Gelet op de geringe besparing die er te behalen lijkt, niet inzetten op herindicatie van bestaande klanten of grootschalige omzetting.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Geen, wordt meegenomen tijdens huisbezoeken.
Consequenties	-
Risico's	Kabinetstandpunt voor PGB-constructies HH lijkt te wijzigen. Het risico bestaat dat deze optie niet meer wordt toegestaan. Als dat zo is, betekent dat een forse stijging van de kosten, tot € 700.000 voor HH.
Effect direct/lange termijn	Lange termijn
Besparing incidenteel/sstructureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	86 60570601
Ambtelijk advies	Geen nieuwe maatregelen uitvoeren ten aanzien van PGB/ZIN. Wel maatregelen HH treffen (zie hiervoor 2.2).

3.4 Beëindigen (delen van) overeenkomst met bestaande leveranciers

Omschrijving maatregel	Op basis van landelijk opgelegde afspraken hebben we in 2015 verplichte afname gehad bij MEE en Bureau Jeugdzorg. Het gaat dan onder andere om medewerkers die als Aanspreekpunt bij de gemeente zijn gedetacheerd. Dit is duurder dan het zelf in dienst nemen van de Aanspreekpunten. Daarnaast heeft de gemeente in 2015 bij MEE een aantal andere producten afgenomen (praktische gezinsondersteuning, MEE op weg, Doe MEE Award, Integratie vroeghulp en de Kenniscommunity). Van deze producten is naar de prijs/kwaliteitverhouding gekeken. Op grond daarvan is besloten om de overeenkomst met MEE niet te verlengen, maar voor een aantal producten een nieuwe leverancier te zoeken.
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 75.000 - € 100.000 (2016 e.v.)
Onderbouwing effect	Zie hierboven.
Acties om maatregel uit te voeren	- Overeenkomst met MEE is opgezegd per 31-12-2015. - Deel van de fte AP's dat gedetacheerd vanuit MEE en Bureau Jeugdzorg is overgenomen. - Nieuwe leveranciers worden gezocht ihkv inkoop 2016. Voor PGO lopen al gesprekken.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	-
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	Effect per 2016.
Besparing incidenteel/sstructureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Wordt reeds uitgevoerd.

3.5 Coördinator SHM

Omschrijving maatregel	SHM stimuleren hun coördinator goed in te kopen.
Verwachte effect (tijd/geld)	€ 10.000
Onderbouwing effect	SHM heeft subsidie ontvangen voor het aanstellen van een professionele coördinator. Deze wordt nu ingekocht via een dure detachingsconstructie. Hierdoor ontvangen zij minder uren ondersteuning, dan mogelijk was geweest voor het verstrekte subsidiebedrag.
Acties om maatregel uit te voeren	Bestuurlijk overleg in september. Daarnaast ambtelijk overleg

	nav subsidieaanvraag die in september zal worden ingediend.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Doorrekenen van subsidieaanvraag. Welk bedrag wordt gevraagd en welke tijd/kwaliteit krijgen zij daarvoor.
Consequenties	-
Risico's	Gesprekken met SHM verlopen moeizaam. Keuze voor het uitgeven van de subsidiegelden ligt uiteindelijk bij bestuur SHM.
Effect direct/lange termijn	Lange termijn (2016 e.v.)
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	83 60660201
Ambtelijk advies	Uitvoeren

4.1 Samenwerken met verwijsbevoegden Jeugdhulp (Substitutie/Volume verlagen)	
Omschrijving maatregel	Invloed op derdenverwijzingen Jeugdhulp, door samenwerking met verwijsbevoegden. (Substitutie/Volume verlagen)
Verwachte effect (tijd/geld)	Doelstelling: € 300.000 vanaf 2017 <i>korte termijn:</i> - minder kosten door terugbrengen aantal verwijzingen (zowel in zorgkosten als in administratieve kosten) - Minder kosten door betere verwijzing. <i>lange termijn:</i> - Meer substitutie (van zware zorg naar lichte zorg, van zorg naar ondersteuning in het basisniveau).
Onderbouwing effect	Volgens de Jeugdwet zijn er een aantal personen bevoegd om zonder tussenkomst van de gemeente te verwijzen naar jeugdhulp. Het gaat daarbij om huis- en jeugdartsen, medisch specialisten en uitvoerders van door de rechter opgelegde dwangmaatregelen (jeugdbescherming/jeugdreclassering). De gemeente is als opdrachtgever wel verantwoordelijk en mag derhalve iets vinden van wie de hulp gaat uitvoeren. <u>Huis- en jeugdartsen</u> De huis- en jeugdartsen zijn (natuurlijke) vindplaatsen voor jeugdhulpvragen op deze plek gesteld worden en moeten dat ook niet willen. Wij kunnen er wel voor zorgen dat de verwijzing op een goede manier en naar de juiste (nieuwe) vorm van hulp plaatsvindt. Waar het gaat om jeugd-ggz (geestelijke gezondheidszorg) geven huisartsen aan over onvoldoende kennis te beschikken om een diagnose te stellen. Zij verwijzen daarom naar een hulpaanbieder of een kinderarts die dat wel kan en vervolgens ook een behandeling kan starten. Wij kunnen dus grip op verwijzing door huisartsen krijgen door (onafhankelijke) kennis te faciliteren tussen het moment van consult en de verwijzing. Als opdrachtgever van deze persoon (of groep personen) kunnen wij invloed uitoefenen op de verwijzing en daarmee het vaste aanbod vervangen door nieuwe vormen van hulp. Ook verwachten wij dat het faciliteren van kennis aan huisartsen leidt tot vroegtijdig ingrijpen en het op een laagdrempelige manier voorkomen van verwijzing. <u>Medisch specialisten</u> Bij deze groep ligt er zeer specifieke medische kennis aan de basis van de verwijzing en zal de verwijzing in veel gevallen naar zeer specialistische vormen van hulp plaatsvinden. Medisch specialisten werken daarnaast door het hele land.

	Het is daarom niet mogelijk om als gemeente alleen grip te krijgen op verwijzing door deze groep. <u>Jeugdbescherming/Jeugdreclassering</u> De jeugdbescherming en jeugdreclassering worden door ons gecontracteerd. In de contractafspraken ligt vast dat verwijzing naar jeugdhulp altijd plaatsvindt in overleg met het toegangsteam. Ook deze groep verwijst naar specialistische hulp op basis van hun hulpverleningstraject met de cliënt. Ons toegangsteam is daar niet inhoudelijk bij betrokken en is daarom afhankelijk van de kennis en informatie van de jeugdbeschermer/jeugdreclasserder. Waar nodig kan het toegangsteam wel sturen op andere vormen van jeugdhulp die door onze gemeente zijn ingekocht.
Acties om maatregel uit te voeren	- In overleg met huisartsen (en eventueel ziekenhuizen) vorm geven aan kennis dichtbij. - Pilot t/m december om in beeld te brengen of er inderdaad een besparing te verwachten is. - Verwijzing door JB/JR kritisch monitoren en waar mogelijk sturen richting voorkeursleveranciers.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Kosten € 150.000 om gemeentebreed in te voeren. - Accountmanager verwijsbevoegden - Praktijkondersteuner Huisartsen voor GGZ (pilot is in gang gezet).
Consequenties	Eerst investeren om op langere termijn te besparen.
Risico's	Aanzuigende werking door lage drempel:
Effect direct/lange termijn	Lange termijn
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	608602002/44402
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

4.2 Breder inzet van ICT-applicaties in het sociaal domein

Omschrijving maatregel	Ruimer gebruik van ICT
Verwachte effect (tijd/geld)	PM
Onderbouwing effect	- Het inzetten van moderne technieken bij algemene en maatwerkvoorzieningen én mantelzorgcontact bespaart in face to face contacturen - Te denken valt aan het gebruik van de tablet voor contact - Een andere mogelijkheid is bv de Buzz Buddy: een mobiel apparaat dat verplaatsen per OV mogelijk maakt voor een deel van de groep VG (en GGZ?) - Er zijn nog veel meer mogelijkheden voor de inzet van ICT
Acties om maatregel uit te voeren	- Afspraken met aanbieders dat zij het gebruik van ICT voor contact mogelijk maken - Cliënten en mantelzorgers informeren - Bezien of MEE op weg kan worden omgevormd en verbreed naar Buzz Buddy (MEE op weg is vooral voor leerlingenvervoer, Buzz Buddy ook voor dagbestedingsvervoer bv).
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	- Cliënten verleiden tot het gebruik door het geven van trainingen/ proefgebruik - Aanschaf apparaten Buzz Buddy - Stimuleringsregeling voor aanbieders die face-to-face-uren vervangen door ICT (uiteraard alleen in die gevallen waar dat eigenlijk alleen meerwaarde heeft)
Consequenties	- Het contact tussen bv kinderen en hun kwetsbare ouders hoeft niet langer (frequent) via de hulp in het huishouden, maar kan – onafhankelijk van afstand – door de mantelzorger

	zelf gedaan worden (toezicht) - Clienten VG krijgen een veel hoger zelfbeeld doordat ze nu zelf kunnen reizen en niet als 'kneusje' in een taxibusje worden vervoerd
Risico's	De huidige groep cliënten zal tijd nodig hebben om te wennen
Effect direct/lange termijn	Op lange termijn worden hulp en ondersteuning wordt effectiever en goedkoper. Het zelfbeeld van cliënten VG stijgt en daarmee hun mogelijkheden om zelf problemen op te lossen
Besparing incidenteel/sstructureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	Besparing vindt plaats bij diverse producten, zowel maatwerk- als collectieve voorzieningen. Niet eenduidig toe te wijzen.
Ambtelijk advies	Onderdeel van de transformatie, Uitvoeren onder gelijktijdig verminderen van traditioneel aanbod.

4.3 Individuele trajecten vervangen voor groepstrajecten

Omschrijving maatregel	Individuele begeleiding van verslaafden, mensen met financiële problemen, burn out verschijnselen, mantelzorgers die mogelijk uitvallen, enz. binnen het huidige aanbod Basisniveau vervangen voor zoveel mogelijk groepsprogramma's Indien mogelijk verwijzen we inwoners naar programma's van zorgverzekeraars (bijvoorbeeld voor mantelzorgers en verslaafden). Zij hebben hiervoor ook een aanbod. Concreet; - Vervallen huidig aanbod individuele mantelzorgtrajecten - Vervallen (deel van) huidig individueel aanbod AMW Sensire - Vervallen deel individuele Jeugd zorg behandelingen
Verwachte effect (tijd/geld)	100.000,-
Onderbouwing effect	Vervallen subsidies individuele trajecten (is niet begroot, dus geen post voor opgenomen)
Acties om maatregel uit te voeren	- Inkopen groepsbehandelingen - Inkopen individuele trajecten - Delen kennis beschikbaar aanbod zorgverzekeraars - Communicatie naar inwoners, verwijzers, aanspreekpunten, wijknetwerken over nieuwe aanbod
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	20.000,- aan (deel) fte en communicatiemiddelen
Consequenties	Aanbieders raken (deel) van hun subsidie kwijt, inwoners mogelijk hun vertrouwde aanbieder
Risico's	- Brokken als niet duidelijk is waar inwoners wel naar toe kunnen bij een vervallen aanbod. - Mensen die wel individuele therapie nodig hebben een groepsaanbod doen. De doelgroep voor wie dit werkt (van individueel naar groep) is naar verwachting ca. 10%.
Effect direct/lange termijn	Lange termijn; voorkomen van zwaardere zorg
Besparing incidenteel/sstructureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

4.4 Omzetten 'begeleiding' naar 'gespecialiseerde buitenschoolse opvang'

Omschrijving maatregel	Omzetten 'begeleiding' naar 'gespecialiseerde buitenschoolse opvang', voor kinderen in het speciaal onderwijs..
------------------------	---

Verwachte effect (tijd/geld)	Minimaal halveren van de kosten per dagdeel. Hele grove schatting: € 20.000,-
Onderbouwing effect	Voor kinderen die naar het speciaal onderwijs gaan wordt onderzocht of de reguliere begeleiding (GH814) kan worden geleverd in de vorm van naschoolse opvang. Als dat kan betalen ouders voor naschoolse opvang (zoals alle ouders dat doen) en kunnen zijn kinderopvangtoeslag ontvangen van de belastingdienst. Omdat deze kinderen niet naar reguliere opvang kunnen is de opvang wel duurder. Het verschil kunnen wij als gemeente betalen. Deze maatregel kan alleen uitgevoerd worden wanneer beide ouders werken want alleen dan komen zij in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. Er moet onderzocht worden of en hoeveel de maatregel op zou kunnen leveren.
Acties om maatregel uit te voeren	- Onderzoeken of deze regeling tot een besparing leidt. - Afspraken vastleggen
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Ambtelijke uren
Consequenties	Geen eenduidige vorm van begeleiding voor alle kinderen (maatwerk).
Risico's	-
Effect direct/lange termijn	Effect vanaf 2016
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	60860204/44406
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

5.1 Nieuwe voorzieningen hulp en zorg

Omschrijving maatregel	In 2015 wordt een start gemaakt met het meten van kwaliteit en effectiviteit van voorzieningen (leveranciers-monitor). In de loop van 2016 zal daarmee duidelijk worden welke voorzieningen onvoldoende effectief zijn en zal (met het werkveld) worden gezocht naar nieuwe vormen van voorzieningen. De proefsituaties maken hier duidelijk onderdeel van.
Verwachte effect (tijd/geld)	p.m.
Onderbouwing effect	
Acties om maatregel uit te voeren	Inmiddels zijn al nieuwe voorzieningen gerealiseerd, deels vanuit de proefsituaties. BUUV, schuldhulpmaatjes, kortdurende budgetbeheersrekening SDON zijn al operationeel. Aan digitale zelfhulpprogramma's, praktijkondersteuner jeugd, dorpsauto, wordt nog gewerkt. De monitoring loopt nog achter. Bij de inkoop 2016 worden leveranciers specifiek bevraagd naar vernieuwing. Rendement zal pas medio 2016 (en verder) kunnen worden gemeten
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Ambtelijke tijd en innovatiebudget. Voor de jaren 2016, 2017 en 2018 is een innovatiebudget van € 200.000 per jaar opgenomen. Dit leidt tot besparingen die in 2018 oplopen tot € 100.000 en vanaf 2019 naar € 350.000.
Consequenties	-
Risico's	-
Ambtelijk advies	Doorgaan met transformatie door het blijven werken met de systematiek van proefsituaties.

5.2 Nieuwe vorm van dagbesteding in de GGZ

Omschrijving maatregel	Elders is ervaring opgedaan met een nieuwe algemene
------------------------	---

	voorziening voor dagbesteding in de GGZ. Door deze (algemene) voorziening op te richten/in te kopen, wordt (dure) individuele hulp voorkomen.
Verwachte effect (tijd/geld)	- Naar schatting € 50.000 - Minder uren voor indicaties door AP en backoffice
Onderbouwing effect	- Met deze nieuwe vorm van dagbesteding kan de groep beter worden bediend, blijkt o.a. in de Stadskamer in Doetinchem - Een algemene voorziening is goedkoper vanwege de lagere administratieve lasten bij aanbieder en gemeente - GG-net zal per 2016 geen dagbesteding meer aanbieden, de organisaties die het kunnen overnemen hebben lagere (personeels)lasten - Het benutten van de kennis en vaardigheden van ervaringsdeskundigen werkt positief op de aanvaarding van hulp en ondersteuning door cliënten. Deze kan mogelijk ook op andere manieren worden ingezet.
Acties om maatregel uit te voeren	- Uitwerken plan door initiatiefnemers - Zoeken en inrichten van geschikte locatie - Bepalen van financieringsmodel (subsidie per dagdeel openstelling voor gemiddeld x cliënten)
Kosten uitvoering	- Locatie vinden en geschikt maken
Consequenties	- Er blijft dagbesteding voor de GGZ-groep (dreigt anders te verdwijnen) - De kans voor andere groepen dan de GGZ-groep om dagbesteding te krijgen via deze algemene voorziening is er
Risico's	- De organisaties die zich hebben verenigd voor dit plan kennen elkaar nog maar beperkt. Het moet nog blijken hoe effectief de samenwerking hier kan worden. - De afstand die cliënten moeten overbruggen moet niet te groot zijn.
Effect direct/lange termijn	Mensen met een psychisch probleem
Besparing incidenteel/sstructureel	2016: € 50.000 2017: € 50.000 2018: € 50.000
Besparing op FCL/ECL	??
Ambtelijk advies	Uitvoeren.

6.1 Effectieve inzet ambtelijke formatie

Omschrijving maatregel	Onderdeel van de organisatie-evaluatie en organisatie-doorontwikkeling is het bekijken van de huidige formatie. Voor het experiment AP's in het bijzonder en het sociaal domein in het algemeen moet dit eind 2015 nog gebeuren. Herverdeling van taken bij beleid, sterke inzet op ontwikkeling kennis en competenties bij AP's. Ook de effecten van de maatregelen zoals in deze nota genoemd, moet worden bekeken.
Verwachte effect (tijd/geld)	p.m.
Onderbouwing effect	Afhankelijk van de uitkomsten van de formatie-evaluatie.
Acties om maatregel uit te voeren	Formatie-evaluatie eind 2015. Op basis daarvan besluit over formatie 2016 e.v. Eventuele effecten zullen vanaf 2017 zichtbaar worden.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	-
Consequenties	-
Risico's	Bij te weinig ambtelijke capaciteit (tijd en kwaliteit) zal de transformatie geen gestalte kunnen krijgen. Zonder transformatie geen budgetneutraliteit.
Effect direct/lange termijn	-
Besparing incidenteel/sstructureel	-

Besparing op FCL/ECL	-
Ambtelijk advies	Uit het onderzoek 'Vensters op de bedrijfsvoering' blijkt dat Oude IJsselstreek een lage ambtelijke capaciteit heeft per 1.000 inwoners. In de transitiefase is de capaciteit tijdelijk uitgebreid, vanuit de flexibele schil. Voor de transformatiefase is ook tijdelijk extra capaciteit nodig (tijd en kwaliteit). Ook de maatregelen in deze notitie vragen om tijdelijk extra formatie. Wanneer de transformatie meer gestalte heeft gekregen (verwachting: medio 2017) zal verkleining van de formatie mogelijk een optie zijn. Advies: Regelmatig uitvoeren van formatie-evaluaties en bijsturen op wat op dat moment nodig is. Om de maatregelen uit te voeren zal de eerste tijd extra formatie (meer tijd en andere kwaliteiten) nodig zijn dan nu beschikbaar is. Op langere termijn na 2017 zal de transitie meer geland zijn, verkleining van de formatie is dan mogelijk een optie.

6.2 Fusie ISWI-Wedde-W&I Doetinchem	
Omschrijving maatregel	Fusie uitvoeringsorganisatie
Verwachte effect (tijd/geld)	De fusieplannen zoals ze er nu uitzien lijken er toe te leiden dat er meer geld gestoken zal moeten worden in de uitvoering van de participatiewet dan nu het geval is (negatieve besparing). Het gaat de eerste jaren om tonnen extra. Het opvangen van deze kosten is een opdracht van de nieuw te vormen organisatie. Deze gelden zijn daarom niet meegenomen in de concept begroting van Oude IJsselstreek.
Onderbouwing effect	De plannen voor de fusie worden steeds concreter. De laatste financiële berekeningen, lijken in ieder geval een stuk minder gunstig dan we tot nu toe altijd gedacht hebben. (Zie stukken fusieorganisatie). Problematisch daarbij is dat de opdracht van de raad intern inconsistent is. De raad heeft opdracht gegeven om toe te werken naar een ranke, slanke organisatie én alle medewerkers van ISWI/Wedde op te nemen in de nieuwe organisatie. Ook de lopende huurovereenkomst aan de Frank Daamenstraat en de 'bloemenvouw-discussie' met de bonden leggen druk op de cijfers.
Acties om maatregel uit te voeren	Bestuurlijk en ambtelijk wordt nu ingezet om de koers die ingezet is bij te sturen, en de resultaten dusdanig te verbeteren, dat de originele doelstellingen ook beter worden gehaald.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Frictiekosten zijn nog niet bekend.
Consequenties	-
Risico's	- Overschrijding begroting. Daarmee overschrijding budget en onhoudbaarheid van het uitgangspunt budgetneutraliteit. - Besluit van de raad om niet verder te gaan met de nieuwe organisatie, omdat deze niet voldoet aan de voorwaarden die door de raad gesteld zijn. Dat zou betekenen dat er een 'plan B' moet komen om de participatiewet in eigen beheer uit te voeren.
Effect direct/lange termijn	Direct en langere termijn
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	82 60560101 ISWI
Ambtelijk advies	Optimale interventie in fusie-proces.

6.3 Onderzoek en behandeling Ernstige Enkelvoudige Dyslexie beleggen bij Onderwijs	
Omschrijving maatregel	De verantwoordelijkheid voor onderzoek en behandeling van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie beleggen bij het onderwijs.
Verwachte effect (tijd/geld)	- Administratieve inzet backoffice (+/- 18 casussen per jaar minder (aanmeldingen + registraties + declaraties). - Hele grove schatting: € 30.000,- (<i>Afhankelijk van het percentage dat in 2015 onderzoek en behandeling EED heeft aangevraagd kan het volume teruggebracht worden.</i>)
Onderbouwing effect	Zorg bij Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED) is een onderdeel uit de Jeugdwet dat goed is af te bakenen. Statistisch heeft 3,6% van de bevolking dyslexie. Dit betekent dat je kunt berekenen om hoeveel kinderen in onze gemeente het gaat. Daarnaast is het proces van onderzoek en behandeling volledig vastgelegd in een protocol en daarmee redelijk voorspelbaar. Dyslexie kun je niet voorkomen. Wel kan voorkomen worden dat kinderen met minder ernstige dyslexie of een ontwikkelingsachterstand onderzocht worden of behandeling nodig hebben. De sleutel daarvoor ligt in het onderwijs. Los van het belang van het kind voelt het onderwijs op dit moment geen (financiële) prikkel om dyslexieonderzoek en -behandeling te voorkomen. Het onderwijs is verantwoordelijk voor leesbevordering. Door afspraken te maken met het onderwijs zodat zij ook verantwoordelijk worden voor het onderzoek en de behandeling van dyslexie kan het volume (wellicht) verlaagd worden (afhankelijk van de huidige cijfers t.o.v. de 3,6%) en kan in ieder geval de administratieve last intern teruggebracht worden. Bijkomend voordeel is dat ook voor kinderen en hun ouders het proces een doorgaande lijn is.
Acties om maatregel uit te voeren	- Vaststellen welk percentage kinderen in onze gemeente onderzoek en/of behandeling heeft ontvangen in 2015. - Afspraken maken met het onderwijs. - Cijfermatig onderbouwen en vaststellen maximaal budget dat het onderwijs krijgt voor de uitvoering van de afspraken.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Naast ambtelijke inzet geen extra kosten.
Consequenties	Minder (direct) zicht op aantallen gevallen van dyslexie in onze gemeente. Het gaat hier echter om een enkelvoudige stoornis die niet samenhangt met andere vragen of problemen in een gezin.
Risico's	Risico is dat er ruimte zit in het budget dat we aan het onderwijs ter beschikking stellen. Dit moeten we ondervangen in de afspraken en de onderbouwing van het budget.
Effect direct/lange termijn	Vanaf 2017
Besparing incidenteel/structureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	60860206/44409
Ambtelijk advies	Uitvoeren, in samenwerking en overleg met onderwijs.

6.4 Overnemen intake schulddienstverlening door Aanspreekpunten	
Omschrijving maatregel	De GR SON wordt aangepast, waardoor de intake een plus-product is. De gemeente is niet meer verplicht dit af te nemen,

	maar kan het ook zelf doen.
Verwachte effect (tijd/geld)	p.m.
Onderbouwing effect	Door de intake en de beslissing als gemeente zelf te doen, en te sturen op goedkopere oplossingen kan gebruik van dure voorzieningen bij de SON worden teruggedrongen. Daardoor is er minder fte nodig bij SON (intake en uitvoer) en dalen de kosten. Neveneffect is dat het mogelijk is een betere integrale intake af te nemen. (één gezin, één plan)
Acties om maatregel uit te voeren	Project opstarten om de intake van de SON over te kunnen nemen. Beleid aanpassen. AP's moeten worden opgeleid.
Wat is er nodig om de maatregel in te voeren	Onbekend, moet nog worden uitgezocht, het gaat om ambtelijke uren.
Consequenties	-
Risico's	Aanspreekpunten en beleidsmedewerker hebben hier geen tijd voor, tijd moet worden vrijgemaakt.
Effect direct/lange termijn	Langere termijn. Mogelijk vanaf 2017.
Besparing incidenteel/sctureel	Structureel
Besparing op FCL/ECL	82 60660201 Schuldhulpverlening
Ambtelijk advies	Uitvoeren. Vergt wel een investering (ambtelijke tijd) bovenop de huidige taken.